

Naša značka :
VDaŽP - 2024/25517/3569 - Ekap

Vybavuje :
Ing. Estera Kapolková
estera.kapolkova@kezmarok.sk

V Kežmarku dňa
22.04.2024

Informácia o invázných druhoch rastlín, miestach ich výskytu na území mesta a o platných zákonných predpisoch v danej oblasti

Vážení občania,

Mesto Kežmarok, v zmysle § 14 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), si Vás dovoľujeme upozorniť na nasledujúce **povinnosti** vyplývajúce z § 2 ods. 1 a § 3 ods. 2 zákona (platný od 1.1.2020) **pre vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov v našom meste:**

- **zákaz pestovať, rozmnožovať, šíriť invázne druhy zapísane zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy SR a EÚ,**
- **starat' sa o pozemok tak, aby nedochádzalo k rozšíreniu týchto invázných nepôvodných druhov, a v prípade ich výskytu ich odstraňovať.**

Uvedené povinnosti kontroluje v zmysle § 16 zákona okresný úrad a inšpekcia ŽP, ktorí sú oprávnení udeľovať za porušenie zákona pokuty fyzickým osobám do výšky 5000 eur a právnickým osobám do výšky 75 000 eur.

Každý má právo na zdravé životné prostredie, je vo všeobecnom záujme vykonávať také opatrenia, aby sa predchádzalo výskytu a šíreniu každého invázneho druhu na území mesta Kežmarok aj v celej Slovenskej republike, pretože ich následné odstraňovanie je veľmi problematické a vyžaduje si často aj niekoľkoročné zásahy. Výskyt a šírenie invázných druhov má veľké environmentálne dosahy na prírodu, prináša zdravotné riziká, ekonomické a hospodárske straty.

Invázne druhy rastlín sú nepôvodné druhy rastlín

- ide o okrasné alebo medonosné rastliny najčastejšie z Ameriky a Ázie
- majú potenciál sa rýchlo šíriť a negatívne ovplyvňujú populácie našich pôvodných druhov a pôvodné biotopy
- viaceré v súčasnosti tvoria rozsiahle porasty, najčastejšie popri vodných tokoch, cestách, železničiach, na opustených priestranstvách
- niektoré sú známe ako alergény, iné vyvolávajú rôzne kožné poranenia
- ich odstraňovanie si vyžaduje systematické niekoľkoročné zásahy, často s nevyhnutným využitím herbicídnych prípravkov.

Invázne nepôvodné druhy rastlín negatívne menia resp. sú schopné negatívne meniť pôvodné druhové zloženie rastlinných a drevinových spoločenstiev až ho úplne zlikvidovať a nahradiť. Takéto spoločenstvá sú druhovo chudobné a výrazne znižujú druhovú diverzitu na stanovišti.

Okrem samotného zaberania plôch môžu mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva nakoľko mnohé invázne nepôvodné druhy rastlín sú silnými peľovými alergénmi.

ZOZNAM INVÁZNYCH NEPOVODNÝCH DRUHOV vzbudzujúcich obavy SR a EÚ podľa Prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 449/2019 Z. z. :

BYLINY:

- ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*) – [Ambrosia artemisiifolia – ambrózia palinolistá](#)
- glejovka americká (*Asclepias syriaca*) – [*Asclepias syriaca – glejovka americká](#)
- rod pohánkovec (krídlatka) (*Fallopia* sp. (syn. *Reynoutria*)) – [Fallopia sp. \(syn. Reynoutria\) – rod pohánkovec \(krídlatka\)](#)
- boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*) – [*Heracleum mantegazzianum – boľševník obrovský](#)
- netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*) – [*Impatiens glandulifera – netýkavka žliazkatá](#)
- zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) – [Solidago canadensis – zlatobyľ kanadská](#)
- zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*) – [Solidago gigantea – zlatobyľ obrovská](#)

DREVINY:

- pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) – [*Ailanthus altissima – pajaseň žliazkatý](#)
- beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*) – [Amorpha fruticosa – beztvarec krovitý](#)
- kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*) – [Lycium barbarum – kustovnica cudzia](#)
- javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) – [Negundo aceroides – javorovec jaseňolistý](#)

Poznámka: Druhy označené symbolom * pred názvom druhu boli zaradené medzi invázne druhy vzbudzujúce obavy Európskej únie.

Informačné letáky v zmysle § 14 ods. 2 zákona s informáciami o jednotlivých inváznych druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu sú zobrazené ako odkaz za jednotlivými inváznymi druhmi ako aj na stránke ŠOP SR: <https://invaznedruhy.soprs.sk/>

Aktuálne evidovaný výskyt inváznych rastlín je evidovaný Štátnou ochranou prírody SR (ŠOP SR) aj na území nášho mesta a je dostupný na interaktívnej mape Slovenska, <https://maps.soprs.sk/mapy/invazne.php>

Súhlas na výrub inváznych drevín v zmysle § 47 ods. 4 pís. h) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa **nevyžaduje**. Výrub je potrebné vykonávať mimo vegetačného obdobia od 1. októbra do konca februára.

Podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov rastlín
Vyhláška č. 450/2019 Z. z. MŽP SR:

- invázne druhy odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu
- o spôsobe odstraňovania rozhodujú najmä fáza rastu, spôsoby rozmnožovania, početnosť na lokalite, jej veľkosť
- pri druhoch rozmnožujúcich sa aj semenami je potrebné zrealizovať odstránenie pred začiatkom tvorby semien
- ich odstraňovanie v zastavanom území obce je potrebné vykonávať bezodkladne s ohľadom na bezpečnosť obyvateľov, ich majetku a rešpektovať ochranu chránených druhov živočíchov (najmä hniezdiacich druhov vtákov).

SPOSOBY ODSTRAŇOVANIA INVÁZNYCH BYLÍN/DREVÍN:

- Mechanický – pri ojedinelom výskyte alebo pri výskyte pri vodných tokoch, ochranných pásmach vôd a v chránených územiach
- Chemický – použitie herbicídov pri veľkoplošných výskytoch
- Kombinovaný – na plošne rozsiahlych, vysokých a hustých porastoch, kde samotná chemická aplikácia už nie je účinná. Najskôr sa porasty mechanicky odstránia a na regenerujúce časti rastlín sa aplikuje vhodný herbicíd. Kombinovaný spôsob odstraňovania nie je vhodný pre druhy, ktoré sa vyskytujú na vodných plochách a rozmnožujú sa aj vegetatívne.

Mesto Kežmarok, v súvislosti s opatreniami vyplývajúcimi zo zákona zverejňuje informácie o invázných nepôvodných druhoch rastlín vyskytujúcich sa na území mesta Kežmarok a Slovenskej republiky.

Podľa aktuálnych údajov o výskyte invázných rastlín na zverejnenej interaktívnej mape, ktorú spracovala ŠOP SR maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php, je v katastrálnom území mesta Kežmarok zaznamenaný výskyt invázneho nepôvodného druhu rastliny *Solidago canadensis* – zlatobyľ kanadská.

Mesto Kežmarok na základe vlastného zistenia, si Vás dovoľuje informovať na výskyt invázných nepôvodných druhov rastlín: rod **pohánkovec** (krídlatka) na ulici Garbiarska, **zlatobyľ kanadská** na ulici Huncovská, Priekopa a Severná, **javorovec jaseňolistý** na ulici Gen. M. R. Štefánika a Tatranská.

S pozdravom

PhDr. Mgr. Ján Ferenčák, MBA
primátor mesta

Vyvesené dňa:

Zvesená dňa: